Lietas Nr. C26199116
Lietas arhīva Nr. C-0348-17

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Ludzā, 2017.gada 15.martā

Rēzeknes tiesas tiesnese Inta Marnauza izskatīja rakstveida procesā civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts", reģistrācijas Nr.40103183139, maza apmēra prasībā pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Ātrais kredīts" (turpmāk – prasītāja) 2016.gada 13.jūlijā iesniedza Rēzeknes tiesā maza apmēra prasības pieteikumu pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja parādu 94.50 *euro* apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 15.jūnijā atbildētājs prasītājas mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildīja reģistrācijas formu, apliecināja, ka piekrīt Kredītlīguma noteikumiem, apstiprināja reģistrāciju un no sava norēķinu konta uz prasītājas norēķinu kontu veica reģistrācijas maksājumu 0,01 *euro* apmērā. Atbildētājs izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprināja, un saņēma no prasītājas kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu.

Prasītāja 15.06.2015. pārskaitīja pieprasīto kredītu 45.00 *euro* apmērā uz atbildētāja norādīto norēķinu kontu, nosakot atmaksas termiņu līdz 31.07.2015. un procentus par Kredīta lietošanu par 45 dienām 24.00 *euro* apmērā. Kredīta summu un kredīta atmaksas termiņu atbildētājs izvēlējās prasītājas mājaslapā sadaļā "PIETEIKUMI".

Noteiktajā termiņā (31.07.2015.) atbildētājs doto aizdevumu neatdeva, kā arī neveica kredīta procentu summas maksu. Prasītāja nosūtīja atbildētājam vairākus atgādinājumus, paziņojumus un brīdinājumus, bet atbildētājs tos ignorēja. Prasītāja saskaņā ar Noteikumu 6.1.punktu uzsāka aprēķināt līgumsodu 0.5% dienā no kavētā maksājuma summas, nepārsniedzot 10% no izsniegtās, bet neatgrieztās kredīta pamatsummas.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1425., 1587., 1588., 1716., 1720., 1753., 1756., 1764., 1779., 1843., 1934., 1943., 1946.pantu un Civilprocesa likuma 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas b) punktu, 250.$^{19}$, 250.$^{20}$pantu, prasītāja lūdza tiesu piedzīt no atbildētāja prasītājas labā parādu 45.00 *euro*, līgumiskos procentus 45.00 *euro*, līgumsodu 4.50 *euro*, piedzīt visus tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma pilnai izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās kredīta summas 45.00 *euro,* sākot no 07.07.2016.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, uzliekot par pienākumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā aizpildītu rakstveida paskaidrojuma veidlapu, sūtījumu atbildētājs ir saņēmis, apliecinot to ar parakstu pasta paziņojuma lapā (lietas 28.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.$^{1}$panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka personai paziņots par attiecīgā dokumenta saturu septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti pa pastu.

Vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{22}$panta pirmajai daļai tika izskaidrotas procesuālās tiesības, puses informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Ar tiesneses lēmumu lietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2017.gada 15.martā, par ko pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmo daļu savlaicīgi paziņots.

Līdz lietas izskatīšanas dienai tiesā puses nav paziņojušas par noraidījumu tiesnesei un nav saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kas nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

**Motīvu daļa**

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

No lietas materiāliem redzams, ka 2015.gada 15.jūnijā starp pusēm noslēgts kredīta līgums par kredīta 45.00 *euro* apmērā izsniegšanu (lietas 10.-14.lapa). No izmaksas ordera Nr.1222 redzams, ka atbildētājs saņēmis no prasītājas aizdevumu 45.00 *euro* apmērā (lietas 21.lapa).

Tiesa konstatē, ka atbildētājs noslēdza patēriņa kredīta līgumu uz sekojošiem noteikumiem: kredīta summa 45.00 *euro* ar atmaksas termiņu līdz 2015.gada 31.jūlijam, nosakot par minēto periodu aizdevuma lietošanas procentus 24.00 *euro* apmērā (lietas 14.lapa).

Pušu noslēgtais kredīta līgums atbilst Civillikuma 1934.panta nosacījumiem, proti, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1590.pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājs ir izmantojis prasītājas izsniegto kredītu, taču nav veicis atmaksu noteiktajā termiņā un apmērā.

Prasītāja norāda, ka saskaņā ar līguma 5.9. un 5.10. punktu, ja kredīta ņēmējs līdz šī līguma termiņa beigām nav atmaksājis kredītu, kredīta ņēmējs turpina maksāt kreditoram procentus līgumā norādītajā apmērā no neatmaksātās kredīta summas līdz līguma saistību pilnīgai izpildei.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas

atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Tiesa atzīst, ka prasība par kredīta lietošanas procentu piedziņu ir apmierināma un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami procenti prasītājas lūgtajā apmērā, jo atbildētājs arī pēc saistību izpildes termiņa iestāšanās turpināja lietot svešu kapitālu, turklāt prasītājas aprēķinātie aizdevuma lietošanas procenti atbilst Civillikuma 1763.pantam, proti, tie nepārsniedz pamatparāda lielumu.

Prasītāja aprēķināja un lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu. Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Tiesa konstatē, ka līguma nosacījumu 5.6.punkts nosaka prasītājas tiesības aprēķināt līgumsodu par parāda samaksas kavējumu. Prasītājas aprēķinātais līgumsoda apmērs nepārsniedz Civillikuma 1716.pantā noteikto ierobežojumu.

Lietā nav pierādījumu tam, ka atbildētājam nebūtu izsniegti prasības pieteikumā minētie naudas līdzekļi, vai ka prasītājas saistību izpildījums būtu bijis atzīts par nepienācīgi izpildītu. Parāda apmēru un savu samaksas pienākumu atbildētājs nav apstrīdējis, neuzskatīja arī par savu pienākumu sniegt tiesai paskaidrojumu par celto prasību. Tādējādi tiesa uzskata par pieradītu, ka atbildētājam izsniegts aizdevums, kuru viņš nav atmaksājis (Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa).

Lietā nav pierādījumu tam, ka atbildētājs būtu atmaksājis aizdevumu, tostarp, Civillikuma 1838.pants nosaka, ka tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo; pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam. Kvīti var izrakstīt vai nu uz paša parāda akta, ja tāds ir, vai atsevišķi.

Līdz ar ko no atbildētāja prasītājas labā piedzenams pamatparāds 45.00 *euro*, aizdevuma lietošanas procenti 45.00 *euro* un līgumsods 4.50 *euro*.

Prasītāja lūdz tiesu noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma pilnai izpildei saņemt līgumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās kredīta summas 45.00 *euro* sākot ar 07.07.2016.

*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments 2016. gada 29. janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016* ir norādījis, ka stājoties spēkā nolēmumam par naudas summas piedziņu, par piedziņas juridisko pamatu kļūst spriedums, kura labprātīga nepildīšana rada nokavējumu Civillikuma 1759.panta izpratnē. Savukārt nokavējums dod pamatu likumisko procentu maksāšanai. To pamato apstāklis, ka sprieduma nepildīšana, citam pienākošās summas paturēšana pie sevis, nozīmē sveša kapitāla lietošanu, par ko pēc likuma pienākas procentu samaksa. Valstij ir pienākums nodrošināt likumīgā spēkā stājušos spriedumu izpildi. Minētā pienākuma izpilde, kas ir valsts uzdevums publisko tiesību jomā, tiek panākta ar dažādiem tiesību instrumentiem, institūtiem un mehānismiem. Ievērojot minēto, apstāklis, ka likumdevējs pieļāvis civilprocesā publiskām tiesībām raksturīgo regulējumu, varētu norādīt uz to, ka šajā gadījumā tiesības uz likumiskiem procentiem ir vērstas uz sprieduma izpildes stimulēšanu, t.i., ka minētās tiesības ir sasaistē ar nokavējumiem, kas var rasties sprieduma izpildes procesā.

Arī juridiskajā literatūra atzīts, ka likumiskie procenti līdz tiesas sprieduma izpildei pēc

satura ir cita veida prasījums, tas vairs nav prasījums par uzturlīdzekļa maksāšanas, kredīta neatdošanas, preču vai pakalpojumu samaksas kavējuma sekām, bet gan prasījums sakarā ar tiesas sprieduma izpildīšanas kavējumu, tātad nepakļaušanos kompetentās tiesu institūcijas spriedumam, kura izraisījusi nepieciešamību vērsties pie tiesu izpildītāja ar pieteikumu par piespiedu izpildi (*sk. Torgāns K. Likumisko procentu aprēķināšana. Tiesību efektivitāte postmodernā sabiedrībā. Latvijas Universitātes 73.zinātniskās konferences rakstu krājums, 2015).*

Līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta, Civillikuma 1759.panta nosacījumiem un Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteiktajām par likumisko procentu apmēru 6% (seši procenti no simta gadā), ar spriedumu ir nosakāmas prasītājas tiesības par laiku no sprieduma stāšanas likumīgā spēkā un termiņa tā labprātīgai izpildei notecēšanas un līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no neatmaksātās pamatparāda summas 45.00 *euro*. Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta 1.punktu procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Tādejādi procentu pieaugums apstājas, kad to daudzums sasniegs neatmaksātā galvenā parāda apmēru.

Prasītājas prasījums noteikt tai tiesības saņemt likumiskos procentus (6% gadā) par laiku no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas nav pamatots, jo prasītājai ir procesuālās tiesības par visu nokavējuma laiku uz sprieduma sastādīšanas dienu pašai aprēķināt atbildētājam likumiskos nokavējuma procentus un pieteikt atbilstošu prasījumu izlemšanai tiesā uz izskatīšanas dienu, taču prasītāja nav izmantojusi savas tiesības.

Līdzīgo atziņu ir paudis arī *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments 2016. gada 29. janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016,* norādot, ka ar saistības pārkāpumu saistītie likumiskie procenti pieprasāmi, prasītājai izvirzot attiecīgu prasījumu pirmās instances tiesā.

Līdz ar to, nav pamata noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos procentus (6% gadā) par laiku no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Apmierinot prasību pilnā apmērā, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: nomaksātā valsts nodeva 71.14 *euro* (lietas 7., 8.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4.70 *euro* (lietas 9.lapa).

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus 70.00 *euro* apmērā par SIA NIKO-LOTO sniegtajiem pakalpojumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta trešo daļu ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokāta palīdzību, izdevumi sakarā ar ierašanos uz tiesas sēdēm, ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi un izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību.

Ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzināšana notiek atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punktam advokātu sniegtās palīdzības samaksai.

Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus, ka juridisko pakalpojumu sniedzējam SIA „Niko-Loto" būtu kāds sakars ar zvērinātu advokātu vai zvērinātu advokāta biroju. Ar pušu vienošanos nevar grozīt Civilprocesa likuma 44.pantā ietverto tiesisko regulējumu un tulkot to paplašināti. Atziņa, ka minētā norma neparedz jebkura cita juridisko pakalpojumu sniedzēja palīdzības samaksu, nostiprināta arī Augstākās tiesas Senāta judikatūrā *(Augstākās tiesas Senāta 2011.gada23.novembra spriedums lietā Nr.SKC-377/2011)*. Līdz ar to prasītājas norādīto ar lietas vešanu saistīto izdevumu 70 *euro* apmērā piedziņai no atbildētāja nav pamata.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms piecu dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204[1]., 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

**nosprieda**

prasību apmierināt.

**Piedzīt** no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts", reģistrācijas Nr.40103183139, galveno parādu 45.00 *euro*, procentus par kredīta izmantošanu 45.00 *euro*, līgumsodu 4.50 *euro*, valsts nodevu 71.14 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 *euro*, kopā 170.34 *euro* (viens simts septiņdesmit *euro* 34 centi).

Parāda samaksa maksājama SIA „Ātrais kredīts" kontā - AS „Swedbank" konta numurs Nr.LV41HABA0551021740568.

**Noteikt** prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja 6% (sešus procentus) gadā par laiku no sprieduma stāšanas likumīgā spēkā un termiņa tā labprātīgai izpildei notecēšanas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) no neatmaksātās pamatparāda summas 45 *euro*.

**Noteikt** atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei piecas dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no tā pieejamības dienas - 2017.gada 15.marta var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.$^{2}$pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā Ludzā.

Tiesnese I.Marnauza